Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 6 (697) ● ПЯТНІЦА, 16 ЛЮТАГА 1968 г. ● Цана 2 кап. Год выдання XXI

ДА 150-ГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ К. МАРКСА

СЛОВА АСПІРАНТАЎ

5 мая 1968 года ўсё прагрэсіўнае чалавецтва будзе адзначаць 150-годдзе з дня нараджэння заснавальніка навуковага камунізма Карла Маркса. З імем Маркса звязаны не толькі выдатныя дасягненні чалавечай думкі ў галіне філасофіі, палітычнай эканоміі і навуковага камунізма, але і будаўніцтва новага сацыялістычнага грамадства, якое паспяхова здзяйсняецца ў многіх сацыялістычных краінах. Адзначаючы 150-годдзе з дня нараджэння Карла Маркса, мы не толькі аддаем дань павагі і прызнання вялікаму рэвалюцыянеру і мысліцелю, але і пераўтвараем у жыццё ідэі Маркса аб камуністычным грамадстве.

Аспіранты і маладыя выкладчыкі па ініцыятыве аспіранцкай партгрупы універсітэта вырашылі правесці навуковую канферэнцыю, прысвечаную 150-годдзю з дня нараджэння Карла Маркса. На арганізацыйным сходзе ўдзельнікі канферэнцыі абмеркавалі тэматыку выступленняў. Удзельнікі канферэнцыі аб'яднаны ў тры секцыі: філасофіі, гісторыі і палітычнай эканоміі. На пленарным пасяджэнні выступяць з дакладамі таварышы Абраменка С. А. («Крытыка Карлам Марксам буржуазных канцэпцый уласнасці»), Г. А. Меркіс — «Валютны крызіс сучаснага капіталізма і тэорыя Карла Маркса», С. А. Малевіч — «Карл Маркс і польскі рэвалюцыйны рух 80-х гадоў XIX века» і іншыя.

Рэктарат падтрымаў ініцыятыву аспіранцкай партгрупы аб правядзенні канферэнцыі і згадзіўся выдаць матэрыялы канферэнцыі на ратапрынце БДУ. Хочацца толькі прывітаць гэтую каштоўную ініцыятыву аспіранцкай партгрупы і пажадаць удзельнікам канферэнцыі цікавых выступленняў на высокім ідэйна-тэарэтычным узроўні.

Е. АСІПКОЎ.

РОЗДУМ ПАСЛЯ СЕСІІ

Вельмі хвалюючай была для студэнтаў-першакурснікаў зімовая сесія. На падрыхтоўку да экзаменаў аддадзена многа працы, праведзены за падручнікамі бяссонныя ночы, яшчэ і яшчэ раз перачытаны канспекты...

Першы экзамен у студэнтаў-журналістаў быў па гісторыі КПСС. Яшчэ задоўга да яго пачатку збіраюцца студэнты. Відаць, кожны хвалюецца.

— Ну, хто смелы? — падбадзёрвае Анатоль Яфімавіч Жураў. — Вы, Толсцік, як староста, павінны заўсёды быць першым.

Цішыня. Толькі за дзвярыма чуваць упэўненыя адказы студэнтаў. Вось з аўдыторыі выходзіць Мікалай Толсцік, ён з палёгкай уздыхае:

— Здаў, значыць!

Яго акружаюць сябры, паціскаюць руку, пытаюць:

— Ну, як? Ці цяжкі білет?

Адзін за другім уваходзяць студэнты. Добра і змястоўна адказваюць Валя Шмырына, Федзя Велікаселец, Валя Алейнікава, Пётр Гейдзіч, Алег Трызна, Уладзімір Сухамлінаў і іншыя.

Гісторыю здалі, а наперадзе — антычная літаратура, але хвалявацца не будзем, — запэўнівае Уладзімір Ярмоліч. — Для мяне асноўны этап пройдзен.. Нічога, хлопцы, здадзім.

І неяк цяплей стала на душы.

...І зноў, як заўжды, староста першы. Білет няцяжкі. Расказаць змест паэмы «Адысея» Гамера. «Жыццё і творчасць Авідзія». Вось ужо новая пяцёрка закрасавалася ў заліковай кніжцы. Парадавалі добрымі ведамі па антычнай літаратуры Валерый Солін, Вадзім Шаршоў, Анатоль Груша і іншыя.

Апошні экзамен—уводзіны ў літаратуразнаўства. Тут неабходна самаму ўмець лагічна думаць, нават умець спрачацца па таму ці іншаму пытанню. Першымі бяруць білеты Мікалай Турбан, Ніна Стрыжак. Некалькі хвілін на падрыхтоўку. Аднак ні Ніна, ні Мікалай вышэй тройкі не атрымліваюць. Патрэбна ўмець даказваць свае думкі!

Якія ж вынікі сесіі? Яны зусім не радуюць. З 82 студэнтаў «добра» і «выдатна» атрымалі дваццаць чатыры, здавальняюча — трыццаць пяць; сем студэнтаў здалі толькі на «выдатна». Сярод тых, хто будзе атрымліваць павышаную стыпендыю, Вадзім Шаршоў, Эдуард Мельнікаў, Валя Прывалава, Мікалай Толсцік, Віктар Жарыкаў, Наташа Карагіна.

Але ёсць людзі, якія недобрасумленна аднесліся да сесіі і вось вынікі: шаснаццаць першакурснікаў - журналістаў так ці інакш атрымалі нездавальняючыя адзнакі. Да такіх адносяцца Алег Шукайлаў, Валерый Антропаў, Зоя Шаўцова, Анатоль Мяснікоў, Таня Чыркіна і многія другія.

Як расцэньваць вынікі сесіі? Студэнты, якія атрымалі дрэнныя адзнакі, не змаглі арганізаваць сябе для нялёгкай працы.

Студэнт-першакурснік! За плячыма першая сесія. Патрэбна кожнаму супыніцца на момант, задумацца...

А ці правільна зроблен выбар прафесіі? Можа дзе дапушчана памылка?

А. ХАЗЯНІН, студэнт.

ПЕРШЫЯ ЎДАРЫ ПА ВОРАГУ

Насустрач 50-годдзю Савецкай Арміі

Ліпень, 1941 год. Усю ноч па небе плылі нізкія воблакі. Імжэў дождж. На світанні неба не праяснілася. У такое надвор'е авіяцыі цяжка дзейнічаць. Але камандзір авіяпалка, у якім я служыў, выклікаў 12 экіпажаў і загадаў, у што б ні стала разбамбіць калону немцаў, якая рухалася па дарозе Невель—Вялікія Лукі.

Наш самалёт быў другім. Ішлі пад самымі воблакамі, амаль на брыючым палёце. Гэта было рыскавана, але інакш мы не маглі выйсці на цэль. Мінулі возера — і раптам я заўважыў суцэльны паток аўтамабіляў, пушак, бранявікоў. Накіроўваем самалёт на ворага, і тут здарылася штосьці непрадбачанае — наперадзе ўспыхвалі ўзрывы, калона змяшалася, немцы кінуліся хто куды. Аказалася: гэта наш вядучы абрушыў свае бомбы на гітлераўцаў. А мы ім яшчэ дабавілі, адначасова паліваючы разагнаных салдат свінцом з кулямётаў і пушкі. У гэтым баі мы разграмілі вялікае падраздзяленне механізаваных войск ворага. Рух новых гітлераўскіх часцей у напрамку да Вялікіх Лук пасля нашага палёту ўзнавіўся толькі праз двое сутак.

Потым было яшчэ многа баявых вылетаў, смяротных сутычак з ворагам, але першы бой запомніцца на ўсё жыццё. Ён усяліў у кожнага з нас веру ў перамогу і нават даказаў, што і авіятары могуць біць ворага ў любое надвор'е.

М. КАЛІНІН, выкладчык, палкоўнік запаса.

Святлана Новікава, студэнтка другога курса хімічнага факультэта, заўсёды добрасумленна выконвае практычныя заняткі.

На здымку вы бачыце Святлану ў час даследавання селікатаў.

Студэнты чацвёртага курса біялагічнага факультэта В. Мацвеева і Д. Харкунова вывучаюць на кінаграфе запіс дзейнасці сэрца пры раздражэнні сімпатычнага нерва.

Фота І. АСКІРКІ.

НА 65-Й КАФЕДРЫ

Некалькі дзён назад на факультэце журналістыкі пачала работу новая, 65-я кафедра універсітэта — радыё і тэлебачання. Такія кафедры створаны толькі ў трох універсітэтах краіны: у Маскоўскім, Кіеўскім і Беларускім. Мы звярнуліся да выкладчыка кафедры В. Н. Шэіна з просьбай расказаць аб ёй.

— Стварэнне кафедры выклікана ростам тэлевізійнай і радыётэхнікі ў рэспубліцы і ў краіне ў цэлым.

Мы ставім сваёй задачай падрыхтаваць кваліфікаваных работнікаў радыё і тэлебачання. Студэнты азнаёмяцца з асаблівасцямі сваёй будучай прафесіі, са спецыфікай працы, з развіццём радыё і тэлебачання за мяжой. Акрамя засваення тэарэтычнага курса, будучыя журналісты авалодаюць метадамі практычнай работы.

Для заняткаў са студэнтамі запрошаны вядомыя журналісты рэспублікі: рэдактар «Настаўніцкай газеты» Н. Е. Дастанка, намеснік старшыні Дзяржкамітэта па радыевяшчанню і тэлебачанню пры Савеце Міністраў БССР А. Н. Барановскі і іншыя. І ўсё ж мы адчуваем некаторыя цяжкасці ў падборы высокакваліфікаваных кадраў. Акрамя гэтага, пакуль што не складзены вучэбныя праграмы.

Вас, безумоўна, цікавіць абсталяванне кафедры. Мы ствараем кабінет радыё і тэлебачання, дзе ўжо ёсць у наяўнасці некалькі «Рэпарцёраў» для практычных заняткаў, радыёвузел, студыйны магнітафон, тэлевізар, спецыяльная ўстаноўка для гуказапісу, будуць абсталяваны радыёстудыя і вучэбная тэлеўстаноўка. Усё гэта дапаможа студэнтам глыбей авалодаць сваёй прафесіяй.

У планы кафедры ўваходзіць пашырэнне сувязей з калегамі ў нашай краіне і за мяжой.

В. СІНЕНКА, В. СОЛІН, студэнты І курса факультэта журналістыкі.

Госці школьнікаў

У мінулую суботу група маладых паэтаў выступала на вечары паэзіі ў школе № 10. Гэтая школа мае нямала сваіх здольных вучняў, якія пішуць вершы і нават выпускаюць свой рукапісны альманах. Сувязі са школай трымаюць і вядомыя беларускія паэты. Дарэчы, настаўнік Барыс Ізраілевіч Таубін, арганізатар вечара паэзіі — сваяк Юлія Таубіна, беларускага паэта мінулых гадоў.

Школьнікам прачыталі свае лірычныя вершы Тамара Розіна і Людміла Ганчарова. Затым са сваімі байкамі, фельетонамі і гумарэскамі выступіў студэнт-вячэрнік гістфака нашага універсітэта Мікола Вяршынін.

Вучні былі вельмі задаволены сустрэчай і запрасілі маладых паэтаў прыходзіць да іх часцей.

Мікола КОВАЛЬ.

УНІВЕРСІТЭТ ЗА ТЫДЗЕНЬ

Вечар на МТЗ

На днях у Палацы культуры Мінскага ордэна Леніна трактарнага завода адбыўся інтэрнацыянальны вечар дружбы. У ім прынялі ўдзел маладыя трактаразаводцы, студэнты з В'етнама, Кубы, Сірыі, афрыканскіх краін.

Ад імя трактаразаводцаў гасцей вітала член камітэта камсамола МТЗ студэнтка вячэрняга аддзялення гістфака нашага універсітэта Вера Курносава.

Адзін за другім бралі слова прадстаўнікі розных краін, розных кантынентаў. Пасля кожнага выступлення групы замежных сяброў выконвалі нацыянальныя песні.

Ад імя в'етнамскіх студэнтаў выступіў намеснік прэзідэнта зямляцтва в'етнамскіх студэнтаў падрыхтоўчага факультэта універсітэта Дзінь Ван Тхонг. А потым група в'етнамскіх сяброў выканала песні «Голас Хо Шы Міна» і «Марш вызвалення».

А. ЧАНАЎ.

ЛІДЫРУЮЦЬ МАЦНЕЙШЫЯ

Закончыліся спаборніцтвы па трох відах 2-й спартакіяды мясцкома: настольнаму тэнісу, падняццю цяжкасцей і баскетболу.

У спаборніцтвах па настольнаму тэнісу прынялі ўдзел пяць факультэтаў і вылічальны цэнтр. Месцы размеркаваліся наступным чынам: першае — у біёлагаў, другое — у фізікаў, трэцяе — у вылічальнага цэнтра. Наступныя месцы занялі матэматыкі, хімікі, географы.

Па падняццю цяжкасцей сваімі сіламі памераліся спартсмены кафедры фізвыхавання і спорта, фізфака і хімфака. У такой жа паслядоўнасці размеркаваліся і прызавыя месцы.

У іграх па баскетболу прынялі ўдзел не толькі мужчынскія каманды, але і жаночыя. Сярод мужчын першымі былі гісторыкі, другімі — кафедра фізвыхавання, трэцімі — матэматыкі, чацвёртымі — ВЦ, пятымі—хімікі.

Сярод жаночых каманд першае месца ў матэматыкаў, другое — у ВЦ, трэцяе занялі гісторыкі, чацвёртае хімікі і апошняе, пятае, біёлагі.

У ходзе спартакіяды выявілася, што найбольшую колькасць удзельнікаў прыцягнулі валейбол, баскетбол і настольны тэніс.

В. СОБАЛЕВА, выкладчык кафедры фізвыхавання і спорта.

СТАРОНКІ *універсітэцкага жыцця —*

НАШ ЛЮБІМЫ ВЫКЛАДЧЫК

Рэдакцыя газеты «Беларускі універсітэт» у нумары ад 19 студзеня гэтага года звярнулася да чытачоў старэйшага пакалення, якія ведалі Якуба Коласа, з просьбай падзяліцца сваімі ўспамінамі.

Я адзін з чытачоў старэйшага пакалення, каму адрасаваны гэты зварот, таму і вырашыў напісаць заметку аб вядомым пісьменніку. У 1925-26 навучальным годзе, з'яўляючыся студэнтам першага курса фізіка-матэматычнага аддзялення педфака БДУ, я займаўся ў групе па вывучэнню беларускай мовы, дзе выкладаў Якуб Колас. Мяне вельмі ўзрадавала, што я буду вывучаць беларускую мову пад кіраўніцтвам Якуба Коласа — вядомага пісьменніка і паэта, творы якога я чытаў і палюбіў да паступлення ва універсітэт. Група наша была нешматлікай, 12—15 студэнтаў першага курса розных аддзяленняў педфака (фізмата, сацыяльна-гістарычнага і іншых). Ва універсітэце тады было вольнае наведванне лекцый, і студэнты даволі шырока карысталіся гэтым... Аднак заняткі ў групе Якуба Коласа студэнты наведвалі вельмі добра, таму што яны праводзіліся жыва і цікава. Гэтыя заняткі ўяўлялі сабой шчаслівыя суадносіны яснасці, лагічнай стройнасці і, я б сказаў, матэматычнай дакладнасці з цікавым і паэтычным натхненнем. Вельмі стройна і паслядоўна выкладчык Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч (Якуб Колас) на сакавітай і дакладнай мове тлумачыў правілы беларускай граматыкі і сінтаксісу і асвятляў розныя з'явы лінгвістыкі. Гэтыя тлумачэнні замацоўваліся яскравымі прыкладамі з твораў самога паэта і іншых беларускіх паэтаў і пісьменнікаў. Правілы і тлумачэнні выкладчыка тут жа ўваходзілі ў дыктанты. З вялікім мастацтвам і натхненнем Якуб Колас перадаваў свае веды і любоў да беларускай мовы і літаратуры нам, студэнтам першага курса універсітэта. Хутка праляталі дзве гадзіны заняткаў у Якуба Коласа. Залік мы здавалі без цяжкасцей, таму што Якуб Колас выдатна знаў кожнага студэнта сваёй групы і залік аўтаматычна заносіўся ў заліковую кніжку.

А. ТУРЭЦКІ, прафесар.

Аўтары *кнігі — студэнты*

Невялічкую кніжку — новы зборнік вершаў паэтаў БДУ — ужо нялёгка знайсці на прылаўках кіёскаў і магазінаў, хоць і выйшла яна ў свет зусім нядаўна. З густам, па-мастацку аформленая, яна адразу звяртае на сябе ўвагу.

Гартаючы старонкі «Натхнення», сустракаю знаёмыя імёны: Юрка Голуб, Жэня Янішчыц, Сяргей Законнікаў, Мар'ян Дукса, Алесь Разанаў — гэта ўжо амаль «класікі». Яны знаёмы нам па перыядычнаму друку. Побач — новыя, яшчэ невядомыя шырокаму колу чытачоў, паэты: Леў Барташ, Віктар Ярац, Яўген Хвалей, Ала Красінская.

«Натхненне» — гэта другая па ліку кніжка паэтаў — студэнтаў БДУ. Як і першая, яна адкрыла для нас новыя імёны ў паэзіі. У гэтым вялікая заслуга кіраўніка аб'яднання «Узлёт» (так называецца гурток аматараў паэзіі пры газеце «Беларускі універсітэт») — Алега Антонавіча Лойкі, які шмат часу аддае сваім выхаванцам. Таму і не дзіўна, што вершы гурткоўцаў сталі больш дасканалымі як па форме, так і па зместу.

Новая кніжка паэтаў-студэнтаў — гэта вялікі крок наперад. Дык няхай жа яны не спыняюцца на гэтым, бо дарога ў краіну паэзіі доўгая і нялёгкая.

В. ЗАКОННІКАЎ.

ГАРЫЗОНТЫ

У СІСТЭМЕ навуковых устаноў, якія вызначаюць маштабы і глыбіню навукова-тэхнічнага прагрэсу ў нашай краіне, важную ролю адыгрываюць вышэйшыя навучальныя ўстановы. Вызначаючы асноўныя задачы новай пяцігодкі ў галіне навукі і тэхнікі, XXIII з'езд КПСС прызнаў неабходным пашырыць удзел вышэйшых навучальных устаноў у навукова-даследчай рабоце, сканцэнтраваць іх сілы і матэрыяльныя рэсурсы на вырашэнні праблем, якія даюць максімальную аддачу сацыялістычнаму грамадству. Выканаць гэтыя гістарычныя рашэнні — доўг кожнага навуковага калектыву, кожнага вучонага.

Беларускі дзяржаўны універсітэт імя У. І. Леніна з'яўляецца старэйшай і вядучай навучальнай установай рэспублікі, ён паклаў пачатак развіццю вышэйшай адукацыі і навуковых даследаванняў у Беларусі. Вялікія яго заслугі ў справе падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў для народнай гаспадаркі, навукі і культуры, у радзе магчымых навукова-даследчых адкрыццяў. Яшчэ большая задачы стаяць перад ім цяпер. У сценах універсітэта сканцэнтраваны буйныя навуковыя сілы.

Для развіцця універсітэта апошняе дзесяцігоддзе характэрна актывізацыяй навуковай дзейнасці шырокага кола высокакваліфікаваных спецыялістаў, якія праводзяць грунтоўныя тэарэтычныя даследаванні і практычныя распрацоўкі па заказах прадпрыемстваў, народна-гаспадарчых арганізацый і ўстаноў рэспублікі і Саюза. Універсітэт заваёўвае ўсё большае прызнанне не толькі як вышэйшая навучальная ўстанова, але і як буйны навуковы цэнтр. Сведкам гэтаму з'яўляецца ўзнагароджанне яго ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга і ўключэнне ў лік дваццаці пяці вядучых вну краіны з мэтай далейшага разгортвання навуковых даследаванняў, якія маюць важнае народна-гаспадарчае значэнне.

Кола пытанняў, якія распрацоўваюць вучоныя універсітэта, даволі шырокае. Тут прадстаўлены, як прыродазнаўчыя, так і грамадскія і гуманітарныя навукі. Перш за ўсё неабходна адзначыць заслугі самага вялікага факультэта — фізічнага. На яго трынаццаці кафедрах, у праблемнай лабараторыі паўправадніковай тэхнікі і ў сямі кафедральных лабараторыях працуюць такія буйныя вучоныя, як лаўрэат Ленінскай і Дзяржаўнай прэміі акадэмік АН БССР прафесар М. А. Ельяшэвіч, акадэмікі АН БССР прафесары А. Н. Сеўчанка, А. В. Лыкаў, А. К. Красін, Ф. І. Фёдараў і многа іншых. Пад іх кіраўніцтвам працуюць каля двух тысяч выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў, аспірантаў і студэнтаў. Асноўныя намаганні гэтага калектыва сканцэнтраваны на рашэнні такіх найбольш актуальных праблем сучаснай фізікі, як спектраскапія нізкатэмпературнай плазмы і злучэнняў урана, фізічныя асновы фотасінтэзу, радыяцыйная фізіка паўправаднікоў і фізіка ізатопаў, квантавая радыёфізіка, фотаэлектрычная аўтаматыка і самарэгулюючыяся сістэмы, тэорыя гравітацыі, распрацоўка і матэматычнае забеспячэнне электронных вылічальных машын і г. д. Прызнаннем сур'ёзных поспехаў вучоных фізічнага факультэта з'яўляецца ўключэнне іх тэматыкі ў агульнасаюзны план важнейшых навукова-даследчых работ галіновых Навуковых Саветаў АН СССР па адпаведных праблемах.

Вялікі зачын, створаны супрацоўнікамі праблемнай лабараторыі паўправадніковай тэхнікі, дазволіў паставіць перад лабараторыяй адказную задачу вывучэння фізічных і хімічных уласцівасцей паўправадніковых матэрыялаў, што знаходзяцца ў спецыфічных умовах. Аб важнасці такой работы сведчаць яе канчатковыя мэты — намнога павялічыць тэрмін службы паўправадніковых прыбораў. Прадугледжваецца таксама закончыць распрацоўку і ўкараніць у вытворчасць серыю паўправадніковых элементаў і блокаў, якія выкарыстоўваюцца для аб'ектыўнай лічбавай дыягностыкі, у прыватнасці, сардэчна-сасудзістых захворванняў. Неабходна адзначыць арыгінальнасць такога роду даследаванняў, якія ў цяперашні час нідзе, акрамя універсітэта, сур'ёзна не праводзяцца.

У лабараторыі распрацаваны новыя спецыяльныя сістэмы для апрацоўкі «амплітуднай» і «часовай» інфармацыі, якія дазваляюць комплекснае ўвядзенне дадзеных і іх пярвічную інтэрпрэтацыю. На базе гэтых даследаванняў ужо створана сістэма (якая цяпер укараняецца ў вытворчасць) для комплекснай аўтаматызацыі адной з важнейшых хімічных вытворчасцей. Далей прадугледжваецца развіць указаныя даследаванні з мэтай стварэння многапараметрычнага аналізу і аналізу па дадзеных сістэм з паўправадніковымі спектраскапічнымі датчыкамі.

У навукова-даследчай лабараторыі пры кафедры ядзернай фізікі вядуцца работы па высвятленню механізма дзеяння выпраменьванняў на разнастайныя біялагічныя аб'екты. Далейшае развіццё гэтых даследаванняў дасць магчымасць мэтанакіравана падыйсці да выбару абаронных сродкаў, а таксама зразумець тыя працэсы, якія адбываюцца пры гэтым у жывым арганізме.

Злучэнні ўрана не патрабуюць рэкамендацый. Важнасць іх цяпер відавочна як у навуковых, так і ў практычных адносінах. Расшыфроўка і інтэрпрэтацыя электронна-вагальных спектраў гэтага асабліва важнага класу рэчываў — такая навуковая праблематыка кафедр фізічнай оптыкі і спектральнага аналізу і лабараторыі спектраскапіі.

У цяперашні час побач з сінтэзам комплексных злучэнняў шасцівалентнага ўрана праводзяцца інтэнсіўныя даследаванні іх фізічных і фізіка-хімічных уласцівасцей. Адначасова распрацавана ўніверсальная прыстаўка да манахраметраў для вызначэння аптычных шчыльнасцей і ультрафіялетавай, бачнай і інфракраснай зон спектра. Завяршэнне прыгатавання вопытнай мадэлі гэтай прыстаўкі і ўкараненне яе ў прыборабудаўнічую прамысловасць дазволіць сэканоміць на кожным з выпускаемых цяпер спектрафатометраў як масавай, так і маласерыйнай вытворчасці значную суму сродкаў.

Кіруючыся Пастановай ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР «Аб мерах па далейшаму развіццю біялагічнай навукі і ўмацаванні яе сувязі з практыкай» і «Аб развіцці біялагічнай навукі ў вну», перад біёлагамі універсітэта была пастаўлена задача ўсемагчымага паскарэння распрацоўкі навуковых праблем па найбольш важных раздзелах біялогіі. У сувязі з гэтым значна павысілася актуальнасць тэматыкі. Распрацоўка шляхоў кіравання першасным біялагічным сінтэзам, электрафізіалагічнае вывучэнне нервовай дзейнасці чалавека і жывёл, прымяненне матэматычных метадаў у біялогіі, фотасінтэз, спажыванне і рост раслін, кіраванне наследнасцю і жыццядзейнасцю раслінных арганізмаў, біяхімічныя механізмы дзеяння іанізіруючых выпраменьванняў — такі далёка не поўны пералік асноўных напрамкаў іх даследаванняў. Практычным выхадам прадугледжваецца распрацоўка навуковых асноў нарматываў асвятлення пры круглосутачным вырошчванні раслін ва ўмовах закрытага грунту, выдача рэкамендацый па павышэнню рыбапрадукцыйнасці ўнутраных вадаёмаў і эксплуатацыі ачышчаных біялагічных с[...] жалак, прапановы па ст[...]рэнню экалагічных сістэм, стварэнне новых сартоў раслін і абарона іх ад хваробы, а таксама ўкараненне электрафізіялагічных метадаў для дыягнастычных мэт медыцыны.

Беларусь з'яўляецца адной з найбольш азёрных рэспублік Савецкага Саюза. На яе тэрыторыі размяшчаецца звыш 10 тысяч азёр рознага паходжання і велічыні. Многія з іх уяўляюць вялікі інтарэс як у тэарэтычных, так і практычных адносінах. Таму натуральна, што побач з іншымі навуковымі арганізацыямі вывучэннем біялагічных, гідралагічных і іншых асаблівасцей азёр паспяхова займаецца і універсітэт. У сувязі са стварэннем у апошні час ра[...] лабараторый значна па[...]рыліся і будуць працягвацца развівацца даследаванні ў галіне комплекснага вывучэння Беларускага Паазер'я і азёрных раёнаў сумежных тэрыторый Паўночнага З[...]

ЧЛЕНЫ-КАРЭСПАНДЭНТЫ АПН СССР

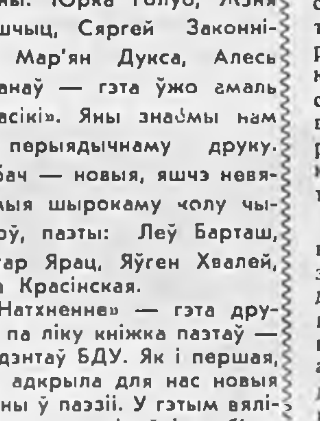

АБЭЦЭДАРСКІ Лаўрэнцій Сямёнавіч, загадчык кафедры гісторыі БССР, прафесар.

Агульны сход Акадэміі педагагічных навук СССР 2 лютага г. г. правёў выбары членаў-карэспандэнтаў акадэміі. Сярод абраных—выкладчыкі нашага універсітэта доктар гістарычных навук, загадчык кафедры гісторыі БССР прафесар Лаўрэнцій Сямёнавіч Абэцэдарскі і кандыдат педагагічных навук, дацэнт Сцяпан Андрэевіч Умрэйка. Імёны абодвух шырока вядомы ў Беларусі.

Навуковыя работы Л. С. Абэцэдарскага па гісторыі беларускага народа друкаваліся асобнымі выданнямі і ў выданнях акадэмій навук СССР, БССР, УССР. Ужо 18 гадоў Л. С. Абэцэдарскі выхоўвае настаўніцкія кадры. На гістарычным факультэце ён чытае курс гісторыі БССР, спецкурсы, кіруе спецсемінарамі.

Сцяпан Андрэевіч Умрэйка—адзін са старэйшых дзеячоў народнай асветы Беларусі.

У канцы 1948 года С. А. Умрэйка узначальвае навукова—даследчы інстытут педагогікі рэспублікі. Усе гэтыя гады ён вядзе творчыя пошукі ў галіне тэорыі і гісторыі педагогікі. Ім глыбока вывучаецца і даследуецца гісторыя развіцця школы і народнай асветы. На рахунку вучонага звыш 100 надрукаваных навуковых работ.

Мы горача віншуем нашых вучоных з выбраннем членамі-карэспандэнтамі Акадэміі педагагічных навук СССР і жадаем ім далейшых поспехаў.

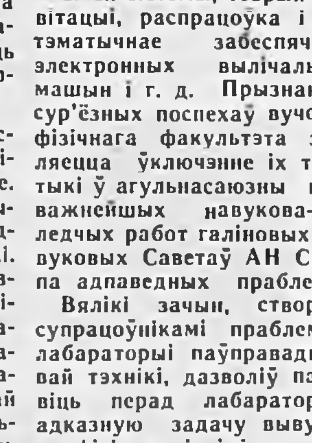

УМРЭЙКА Сцяпан Андрэевіч, прарэктар па вучэбнай рабоце гуманітарных факультэтаў, дацэнт.

у кнігу гісторыі БЕЛАРУСІ

Загадчык кафедры савецкай літаратуры Сафійскага універсітэта прафесар С. Русакіеў некалькі дзён быў госцем філалагічнага факультэта.

На здымку: прафесар С. Русакіеў сярод студэнтаў і выкладчыкаў філфака.

Фота І. АСКІРКІ.

НАВУКІ

хаду Савецкага Саюза і замежных краін, накіраваныя на больш поўнае, рацыянальнае выкарыстанне азёрных рэсурсаў, устанаўленне заканамернасцей і накіраванасці развіцця азёрных басейнаў і асобных азёр.

Вывучэнне заканамернасцей размеркавання мікраэлементаў у глебах БССР і ўстанаўленне эфектыўнасці мікраўгнаенняў з'яўляецца састаўной часткай такой актуальнай праблемы, як распрацоўка навуковых асноў каранных меліярацый малапладавітых глебаў. Сюды ж непасрэдна прымыкае і складанне табліцы банітэта глебаў для дакладнай ацэнкі іх якасці, неабходнай пры планаванні сельскагаспадарчых работ у рэспубліцы, і высненне ўплыву кліматычных умоў БССР на ураджайнасць і размяшчэнне сельскагаспадарчых культур, і шэраг іншых даволі важных пытанняў.

Важнейшай тэмай з'яўляецца стварэнне на базе ЭЦВМ «Мінск-2» мнагапультавай вылічальнай сістэмы, якая распрацоўваецца кафедрай электронных матэматычных машын у садружнасці з вылічальным цэнтрам універсітэта. Прадугледжваецца, што машына разам з асноўнай работай будзе абслугоўваць да ста пультаў, вынесеных у вучэбныя і іншыя лабараторныя памяшканні, і выконваць дзве функцыі. Па-першае, яна павінна з'яўляцца настольнай вылічальнай машынай з даволі пашыранымі магчымасці, і, па-другое, з дапамогай пультаў плануецца здзейсніць працэс праграміраванага навучання. Апошні будзе весціся на значна больш высокім узроўні, чым гэта робіцца цяпер з дапамогай сучасных навучаючых машын. Дастаткова сказаць, што працэс навучання з дапамогай гэтай сістэмы можа праводзіцца на разгалінаванай праграме, і для кожнага студэнта машына зможа выпрацоўваць свой індывідуальны рэжым навучання.

Распрацоўкай сур'ёзных навуковых праблем заняты творчы калектыў матэматычнага факультэта. Дастаткова пералічыць толькі тыя напрамкі, у якіх паспяхова працуюць нашы матэматыкі. Гэта тэорыя звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў, вылічальная матэматыка і тэорыя метадаў прыбліжаных вылічэнняў, краявыя задачы і асаблівыя інтэгральныя ўраўненні, тэорыя ўраўненняў матэматычнай фізікі і тэорыя тапалагічных груп. Кіруюць імі вядомыя вучоныя, такія, як акадэмікі АН БССР прафесары Н. П. Яругін, В. І. Крылоў, Ф. Д. Гахаў, С. М. Беланосаў, а таксама нядаўна паспяхова абараніўшы доктарскую дысертацыю, малады выпускнік універсітэта У. П. Платонаў. Няма сумнення, што вынікі, атрыманыя гэтым калектывам, зоймуць дастойнае месца ў радзе буйнейшых навуковых дасягненняў савецкіх матэматыкаў.

Вялікая ўвага ва універсітэце ўдзяляецца даследаванням у галіне хіміі. Тут неабходна адзначыць плённую дзейнасць кафедр арганічнай, неарганічнай, фізічнай і аналітычнай хіміі, нафтахіміі, хіміі высокамалекулярных злучэнняў. Супрацоўнікамі першай з іх сінтэзіравана звыш 50 новых перакісных злучэнняў, якія з'яўляюцца энергічнымі ініцыятарамі палімерызацыі. Сумесна з аптычнымі кафедрамі вывучаецца іх структура і фізіка-хімічныя (у прыватнасці, спектраскапічныя) уласцівасці. Такая садружнасць дае магчымасць выкарыстаць вялікі комплекс сучасных эксперыментальных метадаў і дасягнуць максімальнай эфектыўнасці ў вырашэнні важнай праблемы атрымання новых палімерных матэрыялаў. Прадугледжваецца таксама распрацоўка новых спосабаў атрымання феррытаў, якія прымяняюцца, напрыклад, у запамінальных уладкаваннях электронных вылічальных машын, распрацоўка і ўкараненне прамысловых метадаў іоннага абмену з мэтай ачысткі вод і здабывання з іх каштоўных рэчываў, а таксама атрымання высокачыстых антыбіётыкаў, медпрэпаратаў, паўправадніковых матэрыялаў і г. д.

У сувязі з адкрыццём у Беларусі нафтаносных месцанараджэнняў і арганізацыяй іх прамысловых распрацовак на парадак дня пастаўлена пытанне эфектыўнага і паўнацэннага выкарыстання нафтавых свідравін. Гэта праблема будзе вырашацца комплексна многімі зацікаўленымі вучонымі і вытворчымі арганізацыямі. Пасільны ўдзел прымуць і супрацоўнікі кафедры нафтахіміі. На кафедры плануецца арганізаваць даследаванні ў двух напрамках, цесна звязаных з запатрабаваннямі нашай народнай гаспадаркі. Гэта, па-першае, выкарыстанне газаў, утвораных у выніку тэрмахімічнай перапрацоўкі нафты, з мэтай атрымання высокаякаснага прадукта для вытворчасці каўчукаў. Па-другое, атрыманне дадзеных па тэрмахімічных уласцівасцях вуглевадародаў, неабходных для разлікаў абсталявання і праектавання прадпрыемстваў нафтахімічнага сінтэзу. Указаныя работы ўжо знайшлі сваё частковае ажыццяўленне ў першых выніках, атрыманых маладым калектывам.

Вялікія і ганаровыя задачы стаяць перад вучонымі ў галіне грамадскіх навук. Комплекснае вырашэнне важнейшых праблем эканамічнага, палітычнага і духоўнага развіцця нашага грамадства, змяненні сацыяльнай структуры, удасканаленне дзяржаўнага ладу і развіццё сацыялістычнай дэмакратыі, абагульненне вопыту нашай партыі ў правядзенні сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў, у вырашэнні нацыянальнага пытанняў, умацавання дружбы народаў СССР павінны быць праведзены на высокім узроўні. Абагульняючы паўвяковы шлях барацьбы і перамог савецкага народа, кіруемага Камуністычнай партыяй, вучоныя-грамадствазнаўцы павінны ўдзяліць самую сур'ёзную ўвагу праблеме фарміравання новага савецкага чалавека. Неабходна адзначыць, што ўсе гэтыя пытанні знаходзяць сваё адлюстраванне ў навуковай праблематыцы грамадскіх кафедр універсітэта.

У вырашэнні пастановы ЦК КПСС «Аб мерах па далейшаму развіццю юрыдычнай навукі і паляпшэнню юрыдычнай асветы ў краіне» асаблівая ўвага ў даследчай дзейнасці універсітэта звярочваецца на развіццё такіх галін прававой навукі, як крыміналогія, судовая псіхалогія і савецкае будаўніцтва, на арганізацыю сацыялагічных даследаванняў па гэтых галінах прававой навукі, на распрацоўку навукова абаснаваных рэкамендацый па пытаннях барацьбы са злачынствам, удасканалення арганізацыі дзейнасці дзяржаўнага апарата. Арганізацыя крыміналагічных даследаванняў па пытаннях папярэджання злачынства, навуковага абагульнення дзейнасці судовых органаў дазволяць унесці ў адпаведныя інстанцыі навукова абаснаваныя рэкамендацыі.

Вялікія планы і ў навуковых супрацоўнікаў гуманітарнага профілю. Тут праводзяцца даследаванні па тэорыі і гісторыі рускай, беларускай і іншых нацыянальных літаратур і моў, іх узаемасувязі і ўзаемаўплывы; збор, апрацоўка і падрыхтоўка да выдання паэтычных скарбніц народнай творчасці, што з'явіцца значным укладам у развіццё беларускай фалькларыстыкі і будзе мець немалаважнае значэнне для развіцця беларускай нацыянальнай культуры ўвогуле. Далейшае развіццё атрымае распрацоўка шэрагу пытанняў па гісторыі савецкага друку ў Беларусі, беларускай публіцыстыкі. Кафедрай педагогікі і псіхалогіі будуць працягнуты даследаванні гісторыі развіцця народнай асветы ў БССР за гады Савецкай улады.

Важнае значэнне маюць навуковыя даследаванні, якія праводзяцца вну па гаспадарчых дагаворах с прадпрыемствамі і арганізацыямі. Ва універсітэце, як правіла, гэтыя работы выконваюцца ў плане агульнай накіраванасці кафедр і лабараторый. Па ўзроўню выканання і сваёй актуальнасці большасць з іх маюць вялікую практычную каштоўнасць для народнай гаспадаркі.

Д. УМРЭЙКА,
начальнік навукова-даследчага сектару,
дацэнт.

САМЫ ВЯЛІКІ НАБЫТАК

Сталі традыцыйнымі вечары сустрэч студэнтаў універсітэтаў краіны, якія праводзяць гасцінныя гаспадары Ленінградскага дзяржаўнага універсітэта. Вось і сёлета ў час канікул у дзявяты раз да берагоў Нявы з'ехаліся студэнты з Маскоўскага, Харкаўскага, Беларускага, Казанскага, Саратаўскага, Ашхабадскага і Кішынёўскага універсітэтаў.

Галоўнае, што сабрала тут студэнцкую моладзь, — гэта любоў да мастацтва, музыкі, песні. Кожны калектыў прадставіў на суд журы і сваіх сяброў разнастайную цікавую праграму.

Умовы агляду былі жорсткімі .Трэба было ўкласціся ў вызначаны рэгламент, песні таксама павінны былі адпавядаць вызначанай тэматыцы. Але, нягледзячы на ўсё гэта, мастацкія калектывы паказалі даволі высокае майстэрства. Другі год запар жаночы ва-

кальны калектыў «Аэліта» Харкаўскага універсітэта займае першае месца. Песні ў выкананні дзяўчат з братняй Украіны спадабаліся ўсім і надоўга застануцца ў памяці.

Цікавыя падарункі Ленінграду прывезлі і хлопцы квартэта «Спектр» Саратаўскага універсітэта.

Эстрадны аркестр нашага універсітэта не навічок на вечарах сустрэч у горадзе Леніна. Сёлета мы былі ў другі раз. І трэба сказаць, што наша выступленне не засталося без увагі. Добрае ўражанне аб сабе пакінуў наш спявак, студэнт факультэта журналістыкі Юрый Ражаў, які выканаў амерыканскую народную песню «Місісіпі».

Песня «Грэцыя» ў выкананні студэнткі хімфака Надзі Герасіменка заняла першае месца. Надзя ўзнагароджана Ганаровай граматай і каштоўным падарункам. І яшчэ адна прыемнасць. Эстрадны аркестр за выкананне аркестровай п'есы таксама адзначан Ганаровай граматай.

За час знаходжання ў Ленінградзе мы добра адпачылі, пабывалі ў тэатрах, наведалі Эрмітаж, шматлікія музеі і гістарычныя месцы, якія звязаны з нараджэннем Савецкай улады.

Шмат сяброў з'явілася ў нашых студэнтаў за гэты час у розных кутках краіны. І сяброўства, напэўна, самы вялікі набытак гэтай падзеі.

А. САКАЛОЎ,
удзельнік эстраднага аркестра.

На здымках: спявае Надзя Герасіменка; студэнт фізфака Ігар Буякоў — ветэран аркестра. Вось ужо трэці год ён актыўна ўдзельнічае ў жыцці калектыву мастацкай самадзейнасці.

Фота аўтара.

Саша Сцепаненка—першакурснік, але яму даручаюць выконваць складаныя сольныя партыі. Электрагітара — яго любімы інструмент.

НА АРБІЦЕ КАНІКУЛАЎ

● НАВУКА ● ПРАЦА ● АДПАЧЫНАК ● СУСТРЭЧЫ ● ПАДАРОЖЖЫ

ТРЭЦЯЯ БІЯХІМІЧНАЯ

Нядаўна ва універсітэце праходзіла навуковая канферэнцыя біяхімікаў. Загадчык кафедры А. Ц. Пікулеў быў членам арганізацыйнага камітэта і кіраўніком секцыі па абмену рэчываў. Ен і расказаў аб гэтай канферэнцыі.

— Навуковая канферэнцыя біяхімікаў па ліку трэцяя. Яна збіраецца раз у чатыры гады. Першая была ў Тарту, другая — у Рызе. У гэтым годзе яна адбылася ў Мінску. У рабоце канферэнцыі ўдзельнічалі чатыры біяхімічных таварыствы: Латвійскае, Літоўскае, Эстонскае і Беларускае. Акрамя гэтага, былі запрошаны вучоныя з Украіны і некаторых гарадоў Беларусі. На канферэнцыю было прадстаўлена 536 дакладаў, у якіх закрануты праблемы фотасінтэзу, біяхіміі бялка і нуклеінавых кіслот, біяхіміі пігментаў, абмену рэчываў і многія іншыя. Але не ўсе з іх былі дакладзены. Частка з іх была апублікавана толькі ў тэзісах канферэнцыі.

Супрацоўнікі нашай кафедры апублікавалі ў тэзісах канферэнцыі 45 навуковых прац. Характэрна тое, што кожны супрацоўнік кафедры, уключаючы лабарантаў, зрабілі па аднаму дакладу. Прымалі ўдзел і аспіранты, за выключэннем тых, хто займаецца ў аспірантуры толькі першы год.

Нашы працы атрымалі высокую адзнаку камісіі, старшынёй якой быў загадчык кафедры біяхіміі Львоўскага універсітэта прафесар Б. Ф. Сухамлінаў.

Н. БАРАНОВІЧ.

На здымках: (уверсе) член арганізацыйнага камітэта біяхімічнай канферэнцыі **А. Ц. Пікулеў;** (унізе) удзельнікі канферэнцыі знаёмяцца з навінкамі літаратуры.

ДА ІЕНСКІХ СЯБРОЎ

У час канікул дэлегацыя нашага універсітэта ездзіла ў Германскую Дэмакратычную Рэспубліку.

Вось што нам расказаў член гэтай дэлегацыі сакратар камітэта камсамола М. Ціва.

— Мэтай нашай паездкі было ўстанаўленне кантакту і супрацоўніцтва з маладзёжнымі арганізацыямі Іенскага універсітэта. Нас даволі радасна і цёпла прывіталі на нямецкай зямлі прарэктар Іенскага універсітэта доктар Кеслер, сакратар парткома доктар Фідлер, доктар Вольфганг Говінг і іншыя супрацоўнікі універсітэта.

Мы пазнаёміліся з вопытам работы Саюза свабоднай нямецкай моладзі, наведалі лекцыі. З сакратаром акружкома Герхардам Шрэттарам абмеркавалі план супрацоўніцтва на 1968 год. Па гэтаму плану будзем абменьвацца інфармацыяй, фотаздымкамі аб жыцці універсітэтаў, выразкамі з газет. Сакратар Саюза свабоднай нямецкай моладзі Вольфганг Говінг расказаў аб эфектыўнасці работы Саюза і яго ролі ў падрыхтоўцы будучых спецыялістаў. Студэнты Іенскага універсітэта выказваюць вялікі інтарэс да работы камсамольскіх арганізацый Савецкага Саюза. Для больш дэталёвага азнаямлення з работай камсамола яны прыедуць да нас у красавіку гэтага года.

У час гэтай паездкі мы пабывалі ў многіх гарадах Германіі.

МЫ ЕДЗЕМ «ДАДОМУ...»

...Вечарэла. Шары паўзмрок выпаўзаў з-за ўзгоркаў і лясоў, ахутаваў заснежаную зямлю.

У вагоне ўключылі святло. Агледзеўшыся, заўважаю, што «насельніцтва» вагона складае ў асноўным моладзь. І хоць у цягніку асвятленне не вельмі яркае, пасажыры адразу ж павесялелі. З новай сілай пацяклі ўспаміны, размовы. Вось двое хлапцоў узяліся за адкладзеную партыю шахмат. У суседнім купэ нейкая дзяўчына расказвае, відаць, цікавую гісторыю сваім суседкам. Чуюцца словы «сесія», «куратар», «залікі», «экзамены». Ага?... Значыць, «калегі» — студэнты. Міжволі прыслухоўваешся да размовы.

І сапраўды цікава ўспомніць мінулую сесію з яе хваляваннямі, няўдачамі, поспехамі.

Большасць размоў прысвечана толькі што закончыўшымся канікулам. Вось і побач дзяўчына расказвае нешта сваёй сяброўцы. Вырашыў запытацца, як правялі канікулы.

— Вельмі цікава, — гаворыць Зіна Калеснікава, студэнтка чацвёртага курса матфака. — Усё адразу не раскажаш, хоць і канікулы былі вельмі кароткімі. Адпачыць як след пасля сесіі я не паспела, бо яна для нас у гэтым годзе была вельмі цяжкай: тры экзамены, прычым, з іх два за ўвесь гадавы курс. Але і гэта яшчэ не ўсё. Пасля канікул у нас будзе экзамен па спецкурсу. І вось толькі пасля гэтага экзамена мы зможам па-сапраўднаму адпачыць.

Студэнт другога курса юрфака Аляксей Зубец не скардзіцца на тое, што не адпачыў на канікулах. Ён не траціў дарэмна часу. Ледзьледзь развіднее—за стрэльбу і на паляванне. І хоць Аляксей Зубец не забіў ні зайца ні лісіцу, але ён задаволен тым, што паблукаў па зімовым лесе. А яшчэ ў яго памяці надоўга застанецца «агеньчык», які адбыўся ў Сутκоўскай сярэдняй школе. Камсамольцы і настаўнікі арганізавалі «агеньчык», на якім сустрэліся былыя выпускнікі з выпускнікамі сёлетняга года навучання.

У гэты час у мае рукі выпадкова трапіла газета «Курская правда». Хутка прагледзеўшы яе, я заўважыў пад адной заметкай знаёмы подпіс. Так, я не памыліўся — гэта наш студэнт трэцяга курса журфака Віктар Озераў. Заметка была пад назвай «Не забывайце аб выпускніках». У ёй аўтар расказвае аб тым, як яго сябры з пакоя атрымоўваюць запрашэнні на вечары ў школы, толькі ў яго школе гэтага не робяць.

Не забывайце аб выпускніках, — з такімі словамі звярнуўся праз газету Віктар Озераў да дырэкцыі школы.

...Я ўглядаюся ў цемру акна, за якім мільгаюць агні станцый і паўстанкаў, вёсак і гарадоў, калгасных ферм і фабрык. Задумваюся аб тым, як складзецца лёс гэтых неспакойных, імклівых студэнтаў, якія вяртаюцца зараз з канікул у «альма-матэр».

Не ведаю, дзе будзе працаваць вось гэтая студэнтка з аддзялення радыёфізікі, якая зараз так уважліва чытае кнігу Веры Усцінавай «Три рубашки счастья». Яна не хоча назваць сваё прозвішча, не выказвае асаблівага жадання размаўляць. Не ведаю таксама, што прыгадала ёй гэта кніга, але бачу яе задуменасць, а ў вачах водбліскі агнёў, мільгаючых за вокнамі. І мне здаецца, што яна знойдзе сваё шчасце ў жыцці.

А. ПАУЛЯНКОУ.

Пад час спаборніцтваў першай сярод дзяўчат была Чан Нгок-Зунг.

Фота Я. ДАНІЛАВА.

МАЁ ЖЫЦЦЁ, МАЕ КАНІКУЛЫ, ВАША ДАПАМОГА

Вельмі далёка жыву я ад Радзімы. Больш чатырнаццаці тысяч кіламетраў да маёй краіны. Але мне ніколі не бывае сумна, таму што навокал добрыя, вясёлыя савецкія людзі, якія дапамагаюць нам у вучобе, у жыцці і в'етнамскаму народу ў барацьбе супроць амерыканскіх імперыялістаў.

Мне хочацца расказаць крыху аб сваім жыцці ў Савецкім Саюзе.

Ужо пяць месяцаў я вучуся на падрыхтоўчым факультэце БДУ. За гэты час разам з сябрамі скончыў першы семестр. Да нас прыйшлі і першыя поспехі. А пасля — канікулы.

Як мы адпачывалі? Усё было вельмі добра, хоць і незвычайна. Клімат нашай краіны цёплы, гарачы, а ў вас — мароз! У такіх абставінах нам яшчэ не прыходзілася адпачываць. У гэтыя дні пад кіраўніцтвам выкладчыкаў падрыхтоўчага факультэта мы ездзілі на экскурсію, пабывалі на гадзіннікавым заводзе. Тут усім в'етнамскім студэнтам было вельмі прыемна. Мы сустрэліся з рабочымі, з моладдзю гадзіннікавага завода. Дзяўчаты ахвотна расказалі аб сваёй рабоце і вучобе, аб тым, як яны дапамагаюць адна адной авалодваць ведамі.

Пабывалі мы і на камвольным камбінаце. Сустрэча з рабочымі тут прадэманстравала дружбу паміж савецкім і в'етнамскім народамі, паміж рабочымі і студэнтамі. І яшчэ ў многіх экскурсіях мы пабывалі. Усе яны аказалі на нас вялікае ўражанне. Весела мы правялі час у студэнцкім лагеры «Сасновы бор». Прыехалі мы туды з лыжамі. Надвор'е было добрым. Дзьмуў слабы ветрык, ішоў невялікі снег. Вечарам гэтага дня мы вучыліся катацца на лыжах. Усім нам было цяжка. Без канца падалі. Але падымаліся і зноў стараліся ўтрымацца. Таму к канцу знаходжання ў «Сасновым бары» мы ўжо добра каталіся.

Не толькі лыжы і тэніс займалі нас у час канікул. Мы сустракаліся з Героем Савецкага Саюза С. Ф. Пушкаровым, былым партызанам К. Н. Марозавым і іншымі ўдзельнікамі Айчыннай вайны, з перадавікамі сельскай гаспадаркі, старшынёй калгаса С. Д. Бліновым, Героем Сацыялістычнай працы М. Н. Валадзько.

І вось мае канікулы скончыліся, але я доўга буду памятаць аб тых людзях, чые клопаты і цеплыню я ўвесь час адчуваў.

Я абяцаю, што ніколі не забуду іх дапамогі.

ДЗІНЬ ВАН ТХОНГ,
намеснік прэзідэнта зямляцтва в'етнамскіх студэнтаў.

Скапцоў С. Г.

9 лютага на 46 годзе жыцця раптоўна памёр дацэнт кафедры гісторыі СССР, кандыдат гістарычных навук Сяргей Герасімавіч Скапцоў. Заўчасна абарвалася жыццё камуніста, цудоўнага чалавека, добрага таварыша, таленавітага вучонага і педагога.

Сяргей Герасімавіч нарадзіўся ў сялянскай сям'і ў вёсцы Кавалёўшчына Дубровенскага раёна Віцебскай вобласці. У 1939 годзе, скончыўшы Асінторфскую школу, паступіў на гістарычны факультэт Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Са студэнцкай парты С. Г. Скапцоў пайшоў на фронт, дзе актыўна ўдзельнічаў у барацьбе супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў. За мужнасць і адвагу, праяўленыя ў баях, ён узнагароджан ордэнам Чырвонай Зоркі і чатырмя медалямі.

Усё свядомае жыццё і дзейнасць С. Г. Скапцова звязана з універсітэтам. Тут ён закончыў гістарычны факультэт, аспірантуру, абараніў кандыдацкую дысертацыю, стаў дацэнтам. Сяргей Герасімавіч быў актыўным удзельнікам грамадскага жыцця, неаднаразова выбіраўся дэпутатам Ленінскага раённага Савета, членам парткома універсітэта, сакратаром партбюро гістфака, старшынёй мясцкома.

С. Г. Скапцоў аддаў многа сіл і здароўя выхаванню студэнцтва, доўгія гады працуючы намеснікам, а затым дэканам факультэта.

Пакінуў жыццё чалавек вялікай душы, заваяваўшы да сябе глыбокую павагу ўсяго калектыва выкладчыкаў і студэнтаў універсітэта.

Памяць аб ім назаўсёды застанецца ў нашых сэрцах.

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, МЯСЦКОМ.

Дэканат, партбюро, камітэт камсамола, прафбюро гістарычнага факультэта з глыбокім жалем паведамляюць аб раптоўнай смерці дацэнта кафедры гісторыі СССР, члена партбюро факультэта Сяргея Герасімавіча Скапцова і выказваюць глыбокае спачуванне сям'і і родным нябожчыка.

Кафедра гісторыі СССР смуткуе аб заўчаснай канчыне дацэнта кафедры Сяргея Герасімавіча Скапцова і выказвае глыбокае спачуванне сям'і, родным і блізкім нябожчыка.

Рэдактар М. ІОСЬКА.

● Зак. 308. АТ 02070. Наш адрас: Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106. Тэлефон Б-2-07-19. Друкарня выдавецтва «Звязда».